

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Kodas
XX amžiaus prancūzų filosofija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Jolanta Saldukaitytė	VU Filologijos fakulteto Prancūzų kalbos, literatūros ir kultūros katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Kontaktinė (auditorinė), hibridinė	3, 5, 7 semestrai	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas		
<p>Suteikti platų humanitarinį išsilavinimą, ugdyti XX a. prancūzų filosofijos supratimą, supažindinant su pagrindinėmis XX a. prancūzų filosofijos temomis bei autoriais, pabrėžiant pagrindinių filosofijos problemų – būties, laiko, kalbos, subjekto sampratos – transformacijas. Ugdyti išprususią, savarankiškai ir kritiškai mąstančią asmenybę, išmanančią prancūzų filosofijos istorinę raidą ir kontekstą. Lavinti studentų(-čių) kritinį mąstymą ir tarpkultūrinę kompetenciją. Ugdyti studentų(-čių) kaip būsimųjų literatūros ir kultūros tyrėjų sugebėjimus: išmokyti analizuoti ir interpretuoti XX a. prancūzų filosofijos tekstus, įvertinti jų svarbą ir įtaką Vakarų filosofijos tradicijai bei kitiems kultūriniais reiškiniais (literatūrai, dailei, kinui ir pan.)</p>		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Modulį išklausę studentai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įgis žinių apie svarbiausias XX a. prancūzų filosofijos kryptis, temas ir problemas, autorius bei jų tekstus, gebės juos analizuoti ir interpretuoti, lyginti tarpusavyje ir susieti su bendru laikotarpio kontekstu; - mokės atpažinti pagrindines XX a. prancūzų filosofijos temas, jas kritiškai lyginti tarpusavyje, sugebės atpažinti tarpusavio įtakas; - gebės kritiškai vertinti filosofijos įtaką kitoms kultūros sritims (literatūrai, menui, kinui) bei socialiniams procesams; - gebės interpretuoti filosofinį tekstą ir argumentuotai pagrįsti individualią teksto interpretaciją; - mokės paaiškinti prancūzų filosofinės tradicijos ypatumus; - gebės dirbti grupėje, diskutuoti ir argumentuoti, įgis viešojo kalbėjimo įgūdžių. 	<p>Probleminis, istorinis-kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, teksto interpretacija, įtraukianti paskaita, rašto darbas ir pranešimas, grupės diskusija seminarų metu.</p>	<p>Vertinimas – kaupiamasis: 20 %: pranešimai seminare 40 %: aktyvus dalyvavimas paskaitų ir seminarų metu 40 %: rašto darbas ir jo pristatymas žodžiu arba egzaminas raštu (10 uždarų klausimų ir du atvirojo tipo klausimai). Egzaminas: vertinama balais nuo 1 – 10, vadovaujantis VU Studijų rezultatų vertinimo tvarka.</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Konsultacijos	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	
1. Įvadas. Subjektas ir patirtis: prancūzų filosofijos ištakos (Michel de Montaigne, Blaise Pascal, René Descartes). Laikas kaip trukmė (<i>durée</i>), intuityva ir gyvoji patirtis: Henri Bergson).	4	2					6	8	Paskaitų medžiaga. Bergson, „Galimas ir realus“, in <i>Mąstymas ir judantysis</i> , p. 104–117
2. Fenomenologija ir egzistencializmas. Egzistencija prieš esmę: Jean-Paul Sartre. Kūnas kaip pirminis santykis su pasauliu: Maurice Merleau-Ponty.	6	4					10	14	Paskaitų medžiaga. Sartre, <i>Egzistencializmas – tai humanizmas</i> (ištraukos). Sartre, „Saviapgaulė ir melas“, in <i>Būtis ir niekis</i> . Merleau-Ponty, <i>Juslinio suvokimo fenomenologija</i> (ištraukos)
3. Etika ir transcendencija: kitybės problema. Santykis su Kitu: Emmanuel Levinas. Simbolis, blogis ir interpretacija: Paul Ricœur, Jean-Luc Marion.	4	2					6	10	Paskaitų medžiaga. Levinas, <i>Etika ir begalybė</i> (ištraukos); Ricœur, P. <i>The symbolism of evil</i> (ištraukos).
4. Struktūra ir jos griūtis: kalba, subjektas ir reikšmė. Kalba, mitas ir kultūra kaip reikšmės sistemos (Claude Lévi-Strauss, Roland Barthes, Jacques Lacan). Reikšmės nestabilumas ir teksto atvirumas (Jacques Derrida, Jean-François Lyotard).	4	2					6	10	Paskaitų medžiaga. Barthes, <i>Autoriaus mirtis</i> . Derrida, <i>Apie Gramatologiją</i> (ištraukos).
5. Lytis, kalba ir subjektas: feministinė kritika. Moters kaip Kito kritika. Kalba, kūnas ir lytiškumas (Simone de Beauvoir, Julia Kristeva, Hélène Cixous)	4	2					6	10	Paskaitų medžiaga. Beauvoir, Įvadas in <i>Antroji lytis</i> , p. 11-27. Cixous, <i>The Laugh of the Medusa</i> (ištraukos)
6. Ribos, geismas ir skirtumas: nuo transgresijos prie imanencijos. Ribų peržengimas ir pertekliaus patirtis (Georges Bataille, Luce Irigaray). Nomadiškas mąstymas ir daugialypumas (Gilles Deleuze, Félix Guattari).	4	2					6	10	Paskaitų medžiaga. Bataille, „The notion of expenditure“ in <i>Visions of Excess: Selected Writings, 1927-1939</i> , p. 116-129. Irigaray, „Women, the Sacred, Money in n Sexes“ and <i>Genealogies</i> , p.73-88. Deleuze, Derybos (ištraukos)
7. Biopolitika ir postkolonializmas: galia, kūnas ir kontrolė (Michel Foucault, Frantz Fanon, Achille Mbembe).	4	2					6	10	Paskaitų medžiaga. Foucault, Panoptizmas in <i>Disciplinuoti ir bausti: kalėjimo gimimas</i> , p. 232-267. Fanon, „Concerning Violence“ in <i>The Wretched of the Earth</i> , (ištraukos).

11. Egzaminas.	2						2	10	Pasirengimas egzaminui.
Iš viso:	32	16					48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Egzaminas raštu arba rašto darbas ir jo pristatymas žodžiu	40 %	Sausio mėn.	<p>Egzaminui pateikiama:</p> <ol style="list-style-type: none"> Dešimt uždaro tipų klausimų, kuriuose prašoma įvertinti teiginio teisingumą (kiekvienas vertinamas 0,5 balo; iš viso 20 % galutinio vertinimo) Du probleminiai atviro pobūdžio klausimai (kiekvienas vertinamas iki 2,5 balo – 10 % kiekvienas, iš viso 20 %) <ul style="list-style-type: none"> - gerai orientuojasi prancūzų filosofijos problematikoje; gerai susipažinę su šaltiniais, aiškiai supranta pagrindines sąvokas, tezes ir argumentaciją; dėsto sklandžiai, nuosekliai, gerai interpretuoja, geba lyginti, pagrindžia savo nuomonę, nedaro klaidų – 2,5 balo; - neblogai orientuojasi prancūzų filosofijos problematikoje; žino šaltinius, supranta pagrindines sąvokas, tezes ir argumentaciją; dėsto nuosekliai, bando interpretuoti ir lyginti, klaidos nežymios – 2 balai; - vidutiniškai orientuojasi prancūzų filosofijos problematikoje; neužtikrintai žino šaltinius, supranta kai kurias pagrindines sąvokas ir tezes; dėsto nuosekliai, tačiau interpretacijos ar lyginimo neatlieka, daro klaidų – 1 balas; - Silpnai orientuojasi prancūzų filosofijos problematikoje; supranta tik keletą sąvokų ir tezių, dažnai klysta – 0,5 balo. <p>Alternatyviai studentai gali pasirinkti rašyti rašto darbą (iki 20 000 sp. ž.) laisvai pasirinkta tema iš kurso problematikos. Vertinami šie aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problematikos suvokimas, gebėjimas sieti su platesniu kontekstu; susipažinimas su nagrinėjamų autorių darbais bei kritine literatūra; (10%) - interpretacijos aiškumas ir nuoseklumas; argumentavimo savarankiškumas ir pagrįstumas; (10%) - išvadų pagrįstumas; formalūs rašto darbo reikalavimai; (5%) - rašto darbo pristatymas žodžiu egzamino metu, sugebėjimas išryškinti svarbiausius aspektus, gebėjimas argumentuoti atsakyti į klausimus, pagrįsti savo nuomonę (15%)
Pranešimai seminare	20 %	Semestro metu	<p>Paskirtos/pasirinktos teksto dalies pristatymas. Vertinami šie aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - problemos formulavimas (5%), - nagrinėjamos koncepcijos rekonstrukcija (5%), - pristatymo struktūra, analitiškumas (5%), - gebėjimas naudotis šaltiniais ir antrine literatūra (5%).
Aktyvus dalyvavimas paskaitų ir seminarų metu	40 %	Semestro metu	<p>Kitos akademinio aktyvumo formos (atsakymai į dėstytojos ir kolegų užduodamus klausimus, įsitraukimas į diskusiją ir pildymai, galimų problemų kėlimas, formulavimas, argumentuoti kritiniai vertinimai ir pan.) per seminarus ir VMA.</p> <p>Sumuojamas balas. Užduočių skaičius, jų apimtis bei skaičiavimo būdas priklausys nuo studentų skaičiaus grupėje.</p> <p>Vertinami šie aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pasiruošimas paskaitoms ir seminarams (10%) -nuolatinis aktyvus dalyvavimas diskusijose (10%) -kritinis nagrinėjamų filosofinių tekstų vertinimas ir kūrybinė interpretacija (10%) -kritinis savo ir kitų pasisakymų ar įrašų VMA vertinimas, originalumas (10%).

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Barthes, R.	2022	Autoriaus mirtis		Meta, 2022, Nr 4. Prieiga internetu: https://www.zurnalasmetai.lt/roland-barthes-autoriaus-mirtis/
Bataille, G.	1985	The notion of expenditure in <i>Visions of Excess: Selected Writings, 1927-1939</i> , p. 116-129.		University of Minnesota Press.
Beauvoir, S.	2010	Įvadas in <i>Antroji lytis</i> , p. 11-27.		Vilnius: Margi raštai.
Bergsonas, H.	2021	Galimas ir realus in <i>Mąstymas ir judantysis</i> , p. 104-117		Vilnius: Phi knygos.
Cixous, H.	1976	The Laugh of the Medusa		Signs, Vol. 1, No. 4
Deleuze, G.	2021	Derybos, p. 28-61.		Vilnius: Baltų lankų leidyba.
Derrida, J.	2006	Apie Gramatologiją, p. 9-43.		Vilnius: Baltos lankos.
Fanon, F.	1968	Concerning Violence in <i>The Wretched of the Earth</i> , p. 35-107.		New York: Grove Press.
Foucault, M.	1998	Panoptizmas in <i>Disciplinuoti ir bausti: kalėjimo gimimas</i> , p. 232-267.		Vilnius: Baltos lankos.
Irigaray, L.	1993	Women, the Sacred, Money in <i>Sexes and Genealogies</i> , p.73-88.		New York: Columbia University Press.
Levinas, E.	1994	Etika ir begalybė		Vilnius: Baltos lankos.
Merleau-Ponty, M.	2018	Savo kūno erdviškumas ir motorika in <i>Juslinio suvokimo fenomenologija</i> , p. 128-175.		Vilnius: Baltų lankų leidyba.
Ricœur, P.	1967.	<i>The Symbolism of Evil.</i>		Boston: Beacon Press.
Sartre, J.-P.	2016	Egzistencializmas – tai humanizmas		Vilnius: Vaga.
Sartre, J.-P.	2026	Saviapgaulė ir melas (ištrauka iš <i>Būtis ir niekis</i>)		Literatūra ir menas, 2026, Nr. 3. Prieiga internetu: https://literaturairmenas.lt/proza/jean-paul-sartre-saviapgaule-ir-melas
Papildoma literatūra				
Bergson, H.	2012	Essai sur les données immédiates de la conscience		Ulan Press.
Bergsonas, H.	2004	Kūrybinė evoliucija		Vilnius: Margi raštai.
Deleuze, G., Guattari, F.	2019	Kas yra filosofija?		Vilnius: Jonas ir Jokūbas.
Foucault, M.	1983	The Subject and Power in <i>Michel Foucault, Beyond Structuralism and Hermeneutics</i> , p. 208-226.		Chicago: University of Chicago Press.
Irigaray, L.	1998	Speculum, de l'autre femme		Paris: Les éditions de minuit.
Irigaray, L.	2011	Ši lytis, kuri nėra viena in <i>XX amžiaus literatūros teorijos: chrestomatija aukštųjų mokyklų studentams</i>		Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas
Kristeva, J.	1968	The System and the Speaking Subject in <i>The Kristeva Reading</i> , p. 24-33.		New York: Columbia University Press
Levinas, E.	1991	Entre nous : essais sur le penser-à-		Paris : B. Grasset.

		l'autre		
Levinas, E.	1992	Visage et éthique in <i>Totalité et infini : essai sur l'extériorité</i>		Paris : Libr. générale française.
Merleau-Ponty, M.	2018	Juslinio suvokimo fenomenologija		Vilnius: Baltų lankų leidyba.
Sartre, J.-P.	1977	L'être et le néant : essai d'ontologie phénoménologique		Paris : Gallimard.

Aprašą parengė	Data
Doc. dr. Jolanta Saldukaiytė	2026-03-30